

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. IOAN LUCA

Redacția: Cal. Mihalai Viteazul,

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 100 Lei

Pe jumătate an 50 Lei

Pe trei luni 25 Lei

LA LUPTĂ!

Partidul național își ridică glasul de chemare în vederea alegerilor către toți luptătorii credincioși și vrednici. Cauza este sfântă, pentru că dela soarta acestor alegeri atârână viitorul mai bun al acestei țări.

Fiecare cunoaște nemiluita cărmuire a liberalilor, cari au secătuit țara vreme de patru ani și totasemenea știm rostul guvernului Averescu de-a face alegerile ca să stoarcă pe seama dânsului patruzeci la sută din numărul voturilor pe țara întreagă și să-și câștige majoritatea.

Legile liberalilor nu numai că ne-au încătușat economia națională, dar au pus în obezi voința alegătorilor, încercând prin mijlocul acesta să dea în mâna ori cărui guvern ar sta la cârma țării, puțința să stee la putere în contra voinței obștești.

Pentru că să zdrobim fărădelegile, cari împing țara la prăpastie, s'a unit partidul național cu cel țărănesc din Vechiul Regat și în butul tuturor amenințărilor și a tuturor volniciilor avem credința nestrămutată, că poporul nostru ne va duce la izbândă.

Zadarnic au încercat dușmanii democrației să nvrătească roata destinului prin legi anume ticluite pentru robirea votului obștesc, zadarnic au sărit vrăjmașii trădători ai propriului partid să desbina rândurile opoziției, de jeaba s'au folosit potrivnicii poporului să despartă partidul național de cel țărănesc — s'au dovedit neputincioase toate încercările acestea, pentru că azi suntem mai tari, ca oricând.

Teama de o zdrobitoare înfrângere l-a făcut pe generalul Averescu să închee pact cu ungurii și sașii, dându-le tot ce-au cerut numai și numai pentru ca să le aibă sprijinul în contra propriului său neam.

Rodul cărmuirii de azi nu poate fi decât urmarea politicii liberalilor în contra cărora ne-am luptat cu toții ca să-i doborâm. Nechibzuința acestei politici, care

ne-a ruinat în trecut, ne va duce la dezastru în viitor. De aceea poporul nostru întreg, dintr'un colț până la celălalt al țării, nu poate avea încredere în alt partid decât în cel național unit cu cel țărănesc.

Aceste partide democratice luptă pentru înfăptuirea unor legi mai bune, pentru stărpirea relelor ce ne bântuie și s'au pus în slujba dreptății.

Iubiți alegători!

Stăm în fața unor schimbări mari, ce au să se întâmple în țara noastră. Ne apropiem de ziua alegerilor.

Dacă în aceste alegeri va birui partidul averescan, fiți încredințați că atunci nimic nu se va îndrepta în această țară înspre mai bine.

Ii cunoașteți bine pe liberali. Știți bine, că ei sunt cei mai mari cămătari. Știți că prin felul cum au cărmuit țara au sărăcit-o de tot, în schimb s'au îmbogățit aceia cari aveau în mână puterea ca să învârtă toate șuruburile. Acelaș lucru îl vor face și averescanii, căci sunt croiți după chipul și asemănarea liberalilor, dl Brătianu fiindu-le părinte.

Averescanii duc mai departe isprăvile liberalilor. Oricât v-ar toca averescanii la urechi, că asta nu-i așa, voi să n'o credeți, căci e chiar așa. E chiar adevărat că averescanii lucră umăr la umăr cu liberalii și cu grofii unguri, cari în trecut au fost cei mai mari asupritori ai Românilor și chiar și ai țărănilor Unguri.

Liberalii încă au pus, ce-i drept, listă în județ, dar aceasta au făcut-o numai ca să zăpăcească lumea, căci știu bine, că voturi nu vor primi. Ar vrea să-i acopere cumva pe averescani, ca să nu prea bage lumea de seamă că averescanii sunt oamenii liberalilor. Au să vă făgăduiască toate bunătățile înainte de alegeri, dar n'o să vă deie nimic.

Dl prefect spune că toate podurile, toate clădirile rele, toate drumurile rele și chiar întunecul nopții e întors cu fața spre dânsul și așteaptă îndreptare. Este-a numai făgădueli de alegeri de care nici un om cu scaun la cap nu se mai lasă amăgit. Ați văzut bine că guvernul averescan dela 1920—1922 a fost așa de neputincios, încât a dus țara din rău în mai rău și a călcat în picioare legile ca și liberalii.

Față în față cu aceste partide stă

Cetățeni!

Pe ziua de 25 Maiu sunt fixate alegerile de deputați, iar pe ziua de 27 Maiu cele de senatori. Fierbe ceva în această țară. Clocotește în sufletele noastre ale tuturor o revoltă îndreptățită împotriva acelor cari își bat joc de voința poporului, căruia nu de aceea i s'a dat dreptul de vot pentruca liberalii și averescanii să-și bată joc de el și să ajungă la putere cu batjocorirea voinței poporului, ci i s'a dat dreptul de vot pentru ca poporul să poată trimite în casa țării pe aceia cari luptă cinstit pentru drepturile acestui popor nedreptățit de stăpâniri și oameni, cari nu caută decât mărirea și îmbogățirea lor proprie.

A sunat ceasul ca să ne întindem mâna frățescă și să luptăm strâns uniți pentru un regim cinstit, constituțional, de dreptate și ordine. A sunat ceasul luptei pentru eliberarea tuturor oamenilor cinștiți și muncitori. Să tăiem capul hidrei care încearcă să ne robească cămătarilor averescano-liberali. Deșteaptă-te Române!

Înșirați-vă la luptă sub steagul nepătat al partidului național, care este partidul intelectualității, al țărânilor și muncitorimeii. Chemăm la luptă sfântă de desrobire toată mulțimea dela sate și dela orașe, pe țărâni cari își câștigă pâinea în arșița soarelui, pe muncitorii dela orașe, pe meseriași și intelectuali, pe toți aceia cari își câștigă pâinea prin muncă grea.

Să scuturăm jugul cămătarilor, cari cred, că toate sunt de vândut în această țară. Nici unul dintre Dv. să nu încerce să-și vândă sufletul pentru bani. Nimic mai ticălos decât a-ți pleca capul în fața banului ce ți se imbie drept preț al sufletului tău. Vor fi blăstemați de copiii lor aceia cari pentru bani și vinars își vor vinde sufletul.

România întregită a eșit din jertfele de sânge ale acestui popor și poporul acesta trebuie s'o și cărmuiască prin aleșii săi.

La luptă cu partidul național, alături de popor, prin popor și pentru popor.

cu fruntea ridicată partidul nostru național.

Noi nu venim cu făgădueli, noi n'avem puterea să poruncim slujbașilor statului să vă silească să votați cu noi, noi nu ne folosim de puterea de stat ca să vă înfricăm că dacă nu veți vota cu noi are să vi se întâmple cine știe ce rău. Avem noi, însă, credința tare că relele din această țară se vor stărpi numai atunci când va domni și la noi legea și dreptatea. Pricina tuturor relelor dela noi este, că la noi nu domnește legea, ci bunul plac.

Iubite alegători! Luptele uriașe și jertfele fără seamăn aduse de partidul național binelui obștesc au dus la biruință ideea națională. Luptele și jertfele acestui partid vor trebui să ducă la biruință ideea democrației, adică ideea domniei legilor și a dreptății sociale, ideea că statul trebuie să fie cărmuit de aleșii poporului în alegeri libere și nepătate cu bătăi, cu bețură și cu arginții lui Iuda.

Conducătorii partidului național au desrobot țărânilor români în 1848 și

1918 și conducătorii acestui partid luptă acum pentru o cât mai bună soartă a țărănilor.

Ei au luptat pentru desființarea iobăgiei și au ridicat cei dintâi glasul ca să li se dea pământ țărănilor.

Partidul național reprezintă și azi în România ideea dreptății pentru toți și democrația adevărată. Dela conducătorii acestui partid așteaptă toată țara stărpirea nelegiuirilor și domnia legilor bune, iar nu a bunului plac.

Alegători țărâni din ținutul Reghinului țineți-vă de datorie sfântă să sprijiniți în alegeri partidul național. Ajuțați și voi pe frații voștri din celelalte părți ale țării, cari toți sprijinesc cu însuflețire partidul național.

Țineți neclintit la steagul acestui partid, care înseamnă biruința dreptății și a democrației, fericirea țărănilor și a tuturor acelor cari muncesc.

Votați cu toții, fără deosebire de neam și credință, cu lista partidului național.

Dzeu să ajute la dreptate.

„Crema Fantasia”

este neîntrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățiile feței. Se poate comanda și prin poștă dela

Farmacia NEAGOS

Tg.-Mureș Telefon 130

Depozit pentru REGHIN și Jur la

Farmacia MERA

Cronica politică.

Modul cum partidul maghiar din Ardeal a înțeles să conducă politica populației maghiare din România a avut darul să stârneasce mari nemulțumiri în sânul populației ungurești. Poporul maghiar (în deosebi țărănimea) este foarte nemulțumit din pricina tovarășiei partidului maghiar cu partidul averescan și cu cel liberal.

Și pentru ce sunt ungrii nemulțumiți din pricina tovarășiei ce au făcut conducătorii lor cu partidul averescan? Doar ei au făcut tovarășia cu un partid românesc, care e la putere și pot aștepta ceva dela guvern.

Dar poporul și mulți oameni de seamă ai ungrilor nu se gândesc la fel cu conducătorii part. maghiar.

Trebue să știm, că partidul maghiar e alcătuit în mare parte din boieri unguri și așa oamenii poporului nu cam ajung la cuvânt în partid, căci boierii unguri (grofii și baronii) niciodată nu și-au cam bătut capul nici cu năcazurile propriului lor popor. Pe Români i-au folosit numai ca robi, buni de jug. Partidul maghiar de multe ori, sub masca luptei pentru poporul maghiar din România, luptă de fapt pentru folosul grofilor cari vreau să-și recâștige moșiile. Deaceia tot fac grofii tovarășii, când cu liberalii când cu averescanii, fiindcă aceștia le făgăduesc baronilor că le vor da înapoi moșiile. Acestea nu sunt vorbe goale, ci e chiar așa. Dacă vor izbândi averescanii în alegeri veți vedea că așa o să fie.

Tocmai de aceea nici chiar țărani unguri nu sprijinesc listele pe care sunt grofii unguri, fiindcă știu că ei vor să-și ia înapoi moșiile și știu că ei, grofii, au fost dușmanii cei mai mari ai tuturor țărănilor și sunt și azi. Excepțiile sunt rare ca corbii albi.

Poporul maghiar a cerut totdeauna lupta alături de partidul național, căci partidul național e acela care este pentru cele mai largi libertăți și drepturi pentru toate popoarele conlocuitoare, — dar partidul național a cerut totdeauna ca în fruntea partidului maghiar să ajungă fruntași care reprezintă poporul maghiar și cu cari se poate sta de vorbă, iar nu grofi și baroni cari nu-și văd decât foloasele lor și urăsc pe toți țărani.

Cetățeni! Deschideți-vă ochii cât de bine și pricepeți odată că nu mai poate merge așa mai departe. Nici voi țărani români și nici ungrii nu votați nici unul cu lista guvernului. Votați numai lista partidului național, care a luptat și luptă pentru popor. Nu vă mai lăsați amăgiți de aceia cari, pe timpul alegerilor merg la voi cu gura dulce că luptă pentru popor. Nu. Asta o spun numai pe timpul alegerilor. Liberalii și averescanii luptă numai pentru băncile lor prin cari vreau să exploateze bogăția țării și poporul în folosul câtorva oameni cari se scaldă în bani storși dela popor cu camete neomenoase. Nu, cu liberalii și averescanii nu mai poate merge nici un țaran. Lăsați să meargă cu ei flămânzii cari au trecut de partea guvernului pentru un blid de linte și din pofta de câștig. Lăsați-i pe acești nesăturați să meargă cu averescanii și liberalii. Voi țărani votați cu partidul național și faceți cea mai însuflețită propagandă pentru el.

La datorie frați români!

Semnul partidului național și țărănesc este cercul.

Alegători votați lista cu semnul acesta.

Lupta noastră

Ne apropiem tot mai mult de ziua alegerilor, de ziua în care poporul trebue să rostească judecata nemiloasă asupra partidului averescan care a luat puterea împotriva voinței țării întregi și cu călcarea Constituției.

Noi credem că în aceste alegeri trebue să mergem toți cu partidul național, căci puținul bine cât s'a făcut în această țară s'a făcut prin acest partid. Noi credem că nu patimile și interesele singuraticilor nesăturați întăresc și susțin țările, ci avântul sufletelor curate și pătrunse de spiritul de jertfă întemeiază, întărește și susține țările. Viața nici unui partid din România n'a fost călăuzită cu atâta tărie de acest gând, ca viața partidului național.

După războiul mulți voinici se arată și după furtuni mari multe putregaiuri și murdării ies la suprafață. Intocmai așa și după unirea tuturor Românilor mulți voinici au mai răsărit și multe caractere putrede și scârboase s'au ivit, căci era vorba de câștig, de slujbe, de căpătuială. Câți oameni nu fac azi politică numai din patimă și pofta de câștig și de căpătuială. Toți aceia cari au vroît să se căpătuiască au fost adunați pe rând în partidul averescan, apoi în cel liberal și mai nou în tabăra dlui Goldiș. Vechiul și spurcatul politicianism care a fost o pacoste pentru România veche mai dăinuiește și în România întregită și e ajutat, din păcate, chiar de ardelenii dornici de mărire și de câștig. Toți aceia cari fac politică numai din această urâtă poftă de mărire și de câștig sunt un chin grozav pentru poporul pe spinarea căruia se ridică și din sudoarea căruia trăesc. Cei mai tipici reprezentanți ai politicianismului corupt sunt liberalii și averescanii. Ei întrebunțează puterea statului nu ca să ridice țara la o stare mai bună, ci ca s'o îngenunche în folosul lor.

Azi, după ce s'a dat pământ țărănilor, (a căruia împărțire trebue revăzută și întărită), după ce oricare cetățean are drept de vot, ceea ce cere mai mult, azi, este mântuirea libertății cetățenești încălcată de toți guralivii cu aere de dictatori. În al doilea rând se cere luminarea cetățeanului liber ca să nu-l mai poată îngrozi nimeni și să nu-l mai poată înșela cu vorbe frumoase aceia cari numai pe timpul alegerilor dau fața cu el.

Lupta noastră este în mare parte o luptă pentru ca muncitorul de orice fel să-și aibă răsplata întreagă a muncii sale, este o luptă pentru libertate cetățenească și pentru luminarea cetățenilor, este o luptă pentru dreptate și legalitate, căci lipsei acestor mari bunuri omenești se datoresc multe din relele ce apasă azi asupra acestei țări. Deaceia vă zicem tuturor: stați alături de partidul național în această luptă.

Alegători!

Nu vă lăsați înfricați de nimeni în lupta cinstită și însuflețită pentru partidul național. Infrunțați cu fruntea ridicată toate loviturile prin cari s'ar încerca să vă gătulască libertatea cetățenească. Suntem cetățeni liberi ai unei țări frumoase pentru care ne-am vărsat sângele. Ne iubim țara și neamul, suntem gata totdeauna să luăm în mână armele, ca s'o apărăm împotriva tuturor dușmanilor ei și cerem să fim lăsați să ne dăm voturile în deplină libertate pentru întărirea și înflorirea țării.

Știri mărunte.

Serbările parohiei romano-catolice din Reghin. Marți după masă a sosit la Reghin I. P. Sf. Sa Episcopul Majláth dela Alba Iulia, spre a lua parte la serbările ce parohia romano-cat. le aranjează, în stil mare, din prilejul jubileului anului sfânt, care se serbează anul acesta de toți catolicii din țară. În momentul când punem foaia sub tipar serbările se desfășoară în chipul cel mai frumos.

Ziua de 10 Mai se va serba după însemnătatea ei cu tot fastul cuvenit unei sărbători naționale.

Program: La ora 10 Tedeum la toate bisericile. La ora 11 serbare festivă înaintea primăriei cu participarea autorităților și școalelor: 1. Imnul regal „Trăiască Regele”, executat de capela din Reghin. 2. Discurs festiv. 3. „Ziua țării”, cântat de corul liceului de stat din Reghin. 4. Corul „Sächsisch-Regener Musikverein”. 5. Corul „Magyar Polgári Dalkör”. 6. Marș de încheiere și defilarea școalelor.

La serviciul divin și la serbarea festivă sunt invitate toate autoritățile, școlile și onoratul public. Pe tribună pot ocupa loc numai reprezentanții autorității și școalelor arătând biletul de tribună anume eliberat.

În ziua de 9 Mai seara la orele 8 jum. vor fi trageri cu torțe și iluminatie. În ziua de 10 Mai se arborează drapelele la fiecare casă.

Semnul partidului național și țărănesc este cercul.

Alegători votați lista cu semnul acesta.

Dela redacție. Prietenii noștri dela sate sunt rugați să treacă în fiecare Joi pe la cancelaria dlui avocat Dr. Ceușianu de unde vor primi „Sămănătorul”, ca să se împartă pe sate. Din fiecare sat să treacă cineva. Cei cari au citit „Sămănătorul” să-l deie apoi mai departe din mână în mână și să nu cruțe nici o osteneală să facă cea mai întinsă propagandă pentru partidul național.

Liberalii încă pun listă în județ. În județul nostru s'au depus pentru alegeri trei liste. A partidului național, a celui averescan și a partidului liberal. În fruntea listei liberale stă dl prof. Simeon Mândrescu. Alți candidați mai sunt dd. Victor Maior (f. prefect), protopop Decei (bravo părinte) și Gavril Oltean. Despre dl G. Oltean n'am crede, căci ar fi prea prea. S'ar putea una ca asta? Cum liberalii n'au absolut nici o nădejde de reușită, ei vor încurca lumea și vor mîna apa la moara averescanilor. Numai că poporul nu mai e așa de prost să se lase purtat de nas. A fost destul.

Dl prefect caută partizani pentru dl Goldiș. Sâmbăta trecută dl prefect bătea cu multă nerăbdare telefonul în toate părțile căutând partizani fripturiști cari să plece la Sibiu la adunarea fripturiștilor goldiști. N'a reușit, însă, să înduplece pe nimeni să plece deși pe Mureș avem 2-3 fripturiști.

Sfințire de biserică. Duminecă la 2 Maiu s'a sfințit noua biserică română unită din Teleac prin delegatul metropolitan protopopul Ariton Popa asistat de 6 preoți. A fost o mareață

serbătoare. la care au alergat sute multe de credincioși și din satele vecine: Mura mare și mică, Chiherele, Beicile, Căcuciu, Urisiu, Solovăstru, Hăbic, Nadășa și altele.

Cât de mare e biserica, ea n'a cuprins nici jumătate din publicul adunat și cei rămași afară au ascultat serviciile înălțătoare de suflete pe la fereștrile deschise.

Serviciul început la 9 și terminat la 1 d. am. a fost urmat de masă comună cu frumoase toaste în școală, apoi pe la casele poporenilor. După masa gratuită pentru toți oaspeții a urmat joc vesel până spre ziua.

Pot fi mângâiați și mândri bravii Teleceni. Laudă lor!

Pentru Dnii avocați. Rugăm pe dnii avocați cari au de dat spre publicare publicații de licitație, să le trimită la foale totdeauna cel mai târziu până Luni seara. Administrația.

„VINUL DE CHINA FERUGINOS“

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda și la poștă. Deposit și la farmacia

Mera Reghin

Cele mai bune și eftine cizme și ghete se află la

Grigore Moldovan
cizmar

REGHIN, Str. Eminescu No. 1

Cumpărați și vă convingeți.

Citiți și răspândiți „Sămănătorul“

„SIRPINOL“-ul

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca tusă, tusă convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculozi. — Se află la

Farmacia lui Victor Mera, Reghin

Cărți de lucru

pentru lucrătorii calificați și muncitorii din fabrici — cu extrasul din legea referitoare la industrii și meseri, se găsesc de vânzare la

Libr. Nouă Reghin